proLékaře.cz | 4.11.2026

Niekoľko myšlienok pre rok 2019

Vážení čitatelia, drahí priatelia a priaznivci časopisu Forum diabetologicum,

prihováram sa k vám nielen ako šéfredaktor spomínaného časopisu, ale aj ako pokračovateľ novej myšlienky, ako naplniť a hlavne pokračovať v mojej edičnej činnosti, ktorú som zastával počas ôsmich rokov ako editor časopisu Diabetes a obezita. Bolo ťažké, ale pritom skutočne nádherné pripravovať, hľadať, korigovať a tvoriť každé jedno číslo tohto dlhoročného odborného diabetologického časopisu. Mojou túžbou bolo pokračovať v tejto úlohe i naďalej, a preto ma nesmierne teší, že môžem oznámiť odbornej verejnosti, že pokračujeme v našej časopiseckej odbornej tvorivej práci pod hlavičkou Slovenskej diabetologickej asociácie v časopise Forum diabetologicum. Chcem sa týmto poďakovať Borisovi a Eliške Skalkovcom z vydavateľstva Facta Medica (okrem iného vydavateľom aj renomovaného časopisu Vnitřní lékařství, ako aj časopisov Clinical Osteology a AtheroReview), s ktorými som sa na sklonku minulého roka na tomto projekte dohodol.

Časopis sám osebe má významnú kvalitu, vzhľadom na našu filozofiu. Zahrnúť do problémov diabetológie všetky odbory medicíny, ktoré prichádzajú do styku s týmto progredujúcim a zákerným ochorením. Je nutné spomenúť niekoľko štatistických čísiel, aby sme si znovu pripomenuli zákernosť tohto chronického ochorenia. Diabetes mellitus je v súčasnosti jedným z najvážnejších, najčastejších a ekonomicky najnáročnejších ochorení, pandemicky postihujúcich populáciu našej planéty. Podľa Svetovej zdravotníckej organizácie v roku 2014 bolo na svete až 422 miliónov diabetikov vo veku viac ako 18 rokov, pričom tento počet vzrástol až štvornásobne od roku 1980 z pôvodného počtu 108 miliónov. Na viac sa odhaduje, že vo svete je až 193 miliónov jedincov s ešte nediagnostikovaným diabetes mellitus. Len v Slovenskej republike sa jeho prevalencia po zverejnení výsledkov celoslovenského skríningu v r. 2008 vyšplhala na hodnotu 7 %. Podľa aktuálnych informácií Národného centra zdravotníckych informácií bolo k 31. decembru 2017 na Slovensku spolu až 354 726 diabetikov. Ochorenie v dôsledku akútnych a chronických komplikácií významne zvyšuje morbiditu, mortalitu a zhoršuje celkovú kvalitu života pacientov. Ak ochorenie nie je dostatočne kompenzované, skracuje predpokladanú dĺžku života o viac ako 25 %. V súčasnej dobe je diabetes mellitus hlavnou príčinou slepoty, zlyhania obličiek, a patrí na prvé miesto ako príčina netraumatických amputácií dolných končatín. Kardiovaskulárne ochorenia sú u diabetikov v porovnaní s bežnou populáciou štyrikrát častejšie, majú horšiu prognózu, vyššiu mortalitu, častejšie recidívy s významnejším zdravotným trvalým deficitom a vysokými nárokmi na celkovú liečbu. Predstavuje to mimoriadnu finančnú záťaž pre celú spoločnosť a až 12 % celosvetových výdavkov na zdravotníctvo bolo v roku 2015 použitých na liečbu jedinej choroby – diabetes mellitus a jeho komplikácií.

Forum diabetologicum bude naďalej vychádzať trikrát ročne, pričom sa budeme snažiť zachovať monotématiku jednotlivých čísel. Okrem toho sa bude venovať aj mnohým iným rubrikám zo života diabetológie a najnovším poznatkom v zmysle „evidence based medicine“. Bude venovaný nielen diabetologickej obci, ale aj čitateľovi s multidisciplinárnymi záujmami.

Všetko zlé je na niečo dobré, hovorí sa v starej múdrosti. Aj ja si myslím, že základom všetkého progresívneho, nového, pozitívneho je zdravá a bohatá konkurencia, súťaživosť, prítomnosť viacerých uhlov pohľadu, nielen jedného. A to je aj naša filozofia a náplň do budúcnosti. Cieľom nie sú naše osobné ambície, ale odborná verejnosť, jej vzdelanie, edukácia, múdrosť, čo v konečnom ponímaní vedie k jedinému podstatnému – zlepšeniu komplexnej starostlivosti o nášho pacienta.

prof. MUDr. Marián Mokáň, DrSc., FRCP Edin
I. interná klinika Jesseniovej LF v Martine, UK v Bratislave a UNM, Martin
vedúci odborný redaktor časopisu Forum diabetologicum